

kan geen geldige reden geven waarom, een ? Men mag het een ziekte noemen van »zichzelf niet meer vertrouwen« (soms geloof ik zelf dat ik aan zoo'n ziekte lijd), ik heb geen gevoel van rust voor het ? er staat, en het mag zoo klein zijn, als het maar wil, het staat er.

4°. Achter den Havik, waargenomen op 19 Dec. 1910 (*D. L. N.* Deel XXII, blz. 403) zet ik een ? Ik was, toen ik deze waarneming publiceerde, als iets ouder dilettant (zie onder 1°) dan 3 jaar geleden, voorzichtiger en schreef: »was ik al tot de conclusie gekomen, dat ik met een Havik *moest* te doen gehad hebben« (»moest« in den zin van: »het kon wel niet anders zijn«. Zie mededeeling door den heer Thijssen omtrent een grooten troep buizerden in het Vondelpark; Vogeljaar).

Intusschen komt deze, hoewel voorzichtige, zegswijze, me niet duidelijk genoeg voor en ik verander het in: »dat ik hoogstwaarschijnlijk een Havik had gezien«.

Dit exemplaar ging vrij dicht voor me op en terwijl het me de grootte van een Bruine Kiekendief scheen te hebben, was het vliegbeeld dat van een enormen Sperwer ♀. Als ik dan ook aan dat moment denk, is het er stellig een geweest. Toen het dier echter al vrij ver weg was, gooide ik den kijker op en daardoor leek het me plotseling niet veel grooter dan een flinke sperwer ♀; voor mezelf was ik overtuigd, dat ik het dier met het bloote oog het best had gezien en een Havik opgejaagd had, doch ik durfde den vogel, wegens den twijfel na het kijkeropgooien niet absoluut als Havik opgeven.

Intusschen wordt het ? hoe langer hoe kleiner, sinds ik na deze waarneming, met andere vogels meermalen hetzelfde had en in die gevallen bleek het bloote oog gelijk te hebben, de kijker te bedriegen.

Microsporenvorming bij Diatomeeën. — Nog eens, maar nu voor het laatst, voel ik me verplicht, tegen den heer Dorsman, naar aanleiding van dit onderwerp, te velde te trekken. Genoemde heer spoorde mij aan, na mijn artikel over Diatomeeën, (zie Jaarg. XXII) de literatuur nog eens na te slaan, en beweerde, gelezen te hebben, dat niet tot de Centricae behorende diatomeeën, welke in zoetwater voorkwamen, microsporen konden vormen, de heer D. meende n.l. bij een *Synedra* iets gezien te hebben, dat op microsporen-vorming geleek. Eerst onlangs gelukte het mij, eenige *Synedra's* te vinden, die werkelijk het verschijnsel vertoonden, dat de chromophoren in kleine stukjes waren verdeeld; bij elk van die stukjes lag ook een vetdruppel: assimilatie-product van het stukje. Deze *Synedra's* kwamen voor in een sloot bij Leiden, met brakwater-vormen (b. v. *Bacillaria*, *Amphiprora*). Maar deze individuen, welke in de koude dagen van November rijkelijk voorkwamen, vertoonden geen vorming van micro-, doch van *Auxosporen*. Indien de heer D. zoo goed wil zijn, bij het hoofdstuk over Diatomeeën in *Oltmann's* »Morphologie und Biologie der Algen« een daarop betrekking hebbend plaatje na te slaan, of anders in »Handwörterbuch der Naturwissenschaften«, Band II, pag. 967, dan zal de heer D. verder commentaar waarschijnlijk niet noodig achten.

Maar ik ben nog niet waar ik wezen wilde! In een ander artikeltje van den heer D., en wel in Jaarg. XXIII van dit tijdschrift, afl. 4, Aug. 1918, vind ik op blz. 133 het volgende:

»Ze (n.l. een soort van *Cocconeis*, H.) bevinden zich op het bovenste deel van de pooten der larve..... Ik geloof wel degelijk te moeten veronderstellen, dat *Cocconeis* en tal van andere diatomeeën af en toe beweeglijke microsporen vormen..... Weliswaar is, wat ik hier neerschrijf, niet veel meer dan een hypothese, maar de feiten dwingen tot het opstellen hiervan.«

Laat ik beginnen met te zeggen, dat *Cocconeis* een van de gewoonste plankton-diatomeeën is, en dus vaak zwevende of drijvend wordt aangetroffen. Hoe gemakkelijk kunnen zwevende individuen aan de pooten van een harige Ephemeriden-larve blijven haken. Maar *Cocconeis* zit ook zeer veel aan waterplanten, waartusschen de larven hun capriolen maken. Zooals gezegd (zie mijn artikel), zijn microsporen bij pennate zoetwater-diatomeeën nog niet aangetoond, een reden te meer om zeer voorzichtig te zijn, waar reeds tal van kundige onderzoekers, sinds Ehrenberg, hun krachten op de diatomeeën hebben beproefd. Het spreekt vanzelf dat hierdoor nog niet de afwezigheid van microsporen absoluut vastgesteld is, maar een hypothese, zonder eenigen bewijsgrond, is er geen, en dat »de feiten tot het opstellen daarvan dwingen«, acht ik door de tegenwerpingen voldoende weerlegd. Zoolang nog geen microsporen-vorming bij zoetwater-diatomeeën definitief is vastgesteld, ben ik van meening, dat elke speculatie, gegrond op het bestaan daarvan, uit den boeze is.

's-Gravenhage.

J. HOFKER.

Pestvogels. — Verleden week zag ik bij een boerderij alhier twee pestvogels. Na ± 10 minuten verdwenen ze in westelijke richting. Gisteren is hier weer één exemplaar gezien. Of er in de buurt bessenstruiken staan is mij niet bekend, wel staan op eenigen afstand veel meidoorns.

Midwolde.

C. E. DIJKSTRA.